

Statistikanõukogu nõupidamine

16.10.2025

virtuaalne

Päevakord

1. Nõukogu arvamuse kinnitamine statistikaprogrammile.
2. Andme jagamisteenuse osutamisega seotud väljakutsed (õiguslikud, rahastuse, IKT ja andmehaldusega seotud küsimused).
3. Ülevaade halduskoormuse vähendamise (ettevõtjate ettepanekud, andmepõhinearuandlus) arengutest ja kokkulepitud kavade elluviimisest (SA/MKM/AKI/RK).
4. Statistikanõukogu 2026. aasta tööplaani arutelu.
5. Muud küsimused.

PP1. Nõukogu arvamuse kinnitamine statistikaprogrammile.

PP2. Andme jagamisteenuse osutamisega seotud väljakutsed (õiguslikud, rahastuse, IKT ja andmehaldusega seotud küsimused)

Andmete kasutamiseks loodud turvaline töötluskeskkond ja andmehaldus SA-s

Liina Osila

Direktori asetäitja andmehalduse ja andmeteaduse alal

Andmejagamisteenus riikliku statistika seaduses

Riikliku statistika seadus

§ 20¹. Andmejagamisteenus

- (1) **Andmejagamisteenus** käesoleva seaduse tähenduses on andmete töötlemine **teaduslikul või statistilisel eesmärgil***, mille käigus riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutus või avalik-õiguslik juriidiline isik edastab tema valduses olevad andmed Statistikaametile või Statistikaamet töötleb statistikatöö käigus saadud andmeid ning edastab anonüümitud andmed riigi- või kohaliku omavalitsuse asutusele, avalik-õiguslikule juriidilisele isikule või **teadusasutusele** või avaldab andmed kokkuvõtliku ja üldistatud teabena.
- (2) **Andmejagamisteenuse** osutamisel järgitakse isikuandmete kaitse ning äri-, maksu- ja pangasaladuse kaitse reegleid ja põhimõtteid.
- (4) **Andmejagamisteenuse** osutamisel levitatavaid andmeid ei ole lubatud kasutada ühelgi muul kui statistilisel ja teaduslikul eesmärgil.

ERIKA rakendus

ERIKA eesmärk on pakkuda andmejagamisteenust läbi riikliku statistika andmekataloogi avalikustamise, tellimiskeskkonna ja turvalise andmeanalüüsikeskkonna pakkumise.

- **Andmeid saab** tellida kliendina: autenditud riigiasutuste, avalik-õiguslike juriidiliste isikute ja teadusasutuste esindajad; Andmeid anname kasutada üksikandmetena muutujate kaupa ja/või andmestikena
- Tänane seis:
 - Turvaline analüüsikeskkond (RDP tööluarakendus)
 - Üksikandmeid saab tellida nii veebilehelt kui ERIKA rakendusest
 - Kuni märtsini 2026 käimas aktiivne ERIKA rakenduse edasiarenduse etapp

ERIKA andmekataloog ja otsing - TÄNA

Statistikaamet: Andmete Taaskasutus Uuringuteks

f t in v @

EST | ENG

EESTI
STATISTIKA

Kuva:
Uuringute kaupa

Põ

Kasumitaotluseta organisatsioonide majandusnäitajad

Kogu Eesti vahemikus 1995–...

- Liikmes- ja muud kasumit mittetaotlevad org
- Kasumitaotluseta organisatsioonide majandus

Ettevõtete majandusnäitajad

Kogu Eesti vahemikus 2020–...

- Ettevõtlus
- Ettevõtete majandusnäitajad

Põllumajandus-, metsamajandus- ja kalandusettevõtete majandusnäitajad (2017)

Kogu Eesti vahemikus 2000–...

- Põllumajandus, metsamajandus, kalandus
- Ettevõtete majandusnäitajad

Teenindusettevõtete kvartali majandusnäitajad (kuni 2015)

Kogu Eesti vahemikus 2001–...

- Teenindusettevõtted
- Ettevõtete majandusnäitajad

Ehitusettevõtete kvartali majandusnäitajad (2015)

Kogu Eesti vahemikus 2001–...

Statistikaamet: Andmete Taaskasutus Uuringuteks

f t in v @

EST | ENG

EESTI
STATISTIKA

Kataloog > Uuring

Kasumitaotluseta org majandusnäitajad

Seotud kategooriad

- Liikmes- ja muud kasumit mittetaotlevad organisatsioonid
- Kasumitaotluseta organisatsioonide majandusnäitajad

Kaetus

Kogu Ees

1995–...

Kirjeldus

Kasumit mittetaotlevate organisatsioonide tulud tululiigi järgi, liikmete arv.

Põhivara ostud ja parendused ning müügid liikide lõike

Eesmärk

Statistikatöö eesmärk on anda teavet kasumitaotluseta org liikmete ja töötajate arvu kohta. Kasumitaotluseta org koguprodukti arvutamisel, rahvamajanduskontode ja p

Muu levitamine

Andmed on sisendiks statistikatööle 21303 „Valitsem „Säästva arengu näitajad“.

Andmete kirjeldus

Metoodika

Statistikaamet: Andmete Taaskasutus Uuringuteks

f t in v @

EST | ENG

EESTI
STATISTIKA

Kataloog > Uuring > Andmetabel

Kasumitaotluseta organisatsioonide majandusnäitajad

Kasumit mittetaotlevate organisatsioonide tulud tululiigi järgi, kulud kululiigi järgi, liikmete arv, keskmine töötajate arv.

f_kasumitaotluseta_a

499423 kirjet

Otsi tunnuseid

Otsi

Filtreeri tüübi kaupa

+ Telli kõik kuvatud tunnused

Tunnus	Täidetus	Kirjeldus	
# Lähtebaasi tabeli I_VERSION rea unikaalne identifikaator	100%		Lisainfo
# Lähtebaasi tabeli F_KASUMITAOTLUSETA_A rea unikaalne identifikaator	100%		Lisainfo
# Lähtebaasi tabeli I_VERSION rea unikaalne identifikaator	53%	Ühingu liikmetelt saadavad tasud.	Lisainfo
# Lähtebaasi tabeli I_VALIMTULEM rea unikaalne identifikaator	100%	Nimetus	Lisainfo
# Vaatlusperioodi aasta	100%	Hooldustasu on tasu elamu põhikonstruktsioonide ja tehnosüsteemide hoolduse eest ja...	Lisainfo
# Vaatlusperioodi periood	100%	Nimetus	Lisainfo
# Statistilise üksuse kood	95%	Nimetus	Lisainfo
# Statistilise üksuse nimi	70%	Nimetus	Lisainfo

ERIKA andmete tellimismoodul - TÄNA

Statistikaamet: Andmete Taaskasutus Uuringuteks

f t in y @

EST | ENG

EESTI
STATISTIKA

Kataloog Tellimused

Tellimused

Pooleli + Ava uus tellimus

423 Tallinna Ülikool

Sihtasutuste põhivarade väärtuste hindamine: M

Teate esimesed 2 rida maksimaalselt
3 päeva tagasi

516 Tallinna Ülikool

Tervishoiutöötajate ja nende sissetulekuga seotud ühendandmete põhjal

Teate esimesed 2 rida maksimaalselt
3 päeva tagasi

Otsustamisel

123 Tallinna Ülikool

Tervishoiutöötajate ja nende sissetulekuga seotud ühendandmete põhjal

Teate esimesed 2 rida maksimaalselt
3 päeva tagasi

Kehtiv

123 Tallinna Ülikool

Tervishoiutöötajate ja nende sissetulekuga seotud ühendandmete põhjal

Statistikaamet: Andmete Taaskasutus Uuringuteks

f t in y @

EST | ENG

EESTI
STATISTIKA

Kataloog Tellimused

Avaleht > Tellimused > Tellimus 423

Tellimus 423

Pooleli

Tühista Esita tellimus

Lisatud andmed

Lisa andmeid

Kasumitaotluseta organisatsioonide majandusnäitajad

1 tunnus lisatud

X

Kasumitaotluseta organisatsioonide põhivarad

1 tunnus lisatud

X

Ligipääsu vajavad inimesed

Lisa isik

Toomas Tellija

34567890123

toomas.tellija@email.com

+372 555 12345

Teavitused

Täida

Minu uurimistöö

Täida

Nimetus

-

Eesmärk

-

Viide teadusportaal

-

Vestlus

Helle Haldur 14.02 kell 13:00

See tarkvara on loodud selleks, et aidata teil paremini hallata oma ettevõtte finantsaspekte. Esimese sammuna peate sisestama oma ettevõtte andmed, sealhulgas nime, aadressi ja maksuteabe. Seejärel saate lisada oma klientide ja tarnijate andmed ning seadistada oma arvete ja maksete süsteemi vastavalt oma eelistustele.

Järgmise sammuna on vaja sisestada oma finantsandmed, sealhulgas tulud, kulud ja maksud. Seejärel saate jälgida oma rahavoogu reaalselt ja koostada finantsaruanded, et näha, kuidas teie ettevõtte kulgeb. Samuti on võimalik seadistada automaatseid aruandeid, et saaksite alati hõlpsasti juurde pääseda oma ettevõtte finantsandmetele.

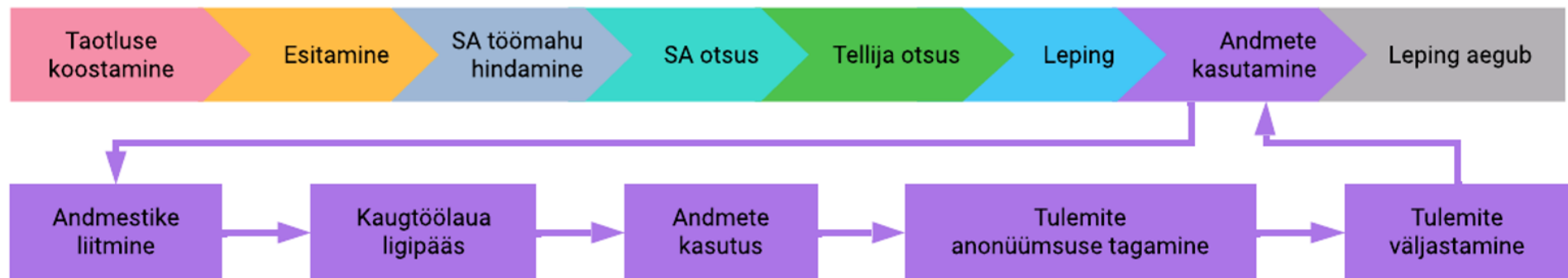
Toomas Tellija määras staatuse ESITATUD 14.02 kell 13:00

Helle Haldur 14.02 kell 13:00

Saadame sulle e-maili kohe kui meie spetsialistid on andnud hinnangu.

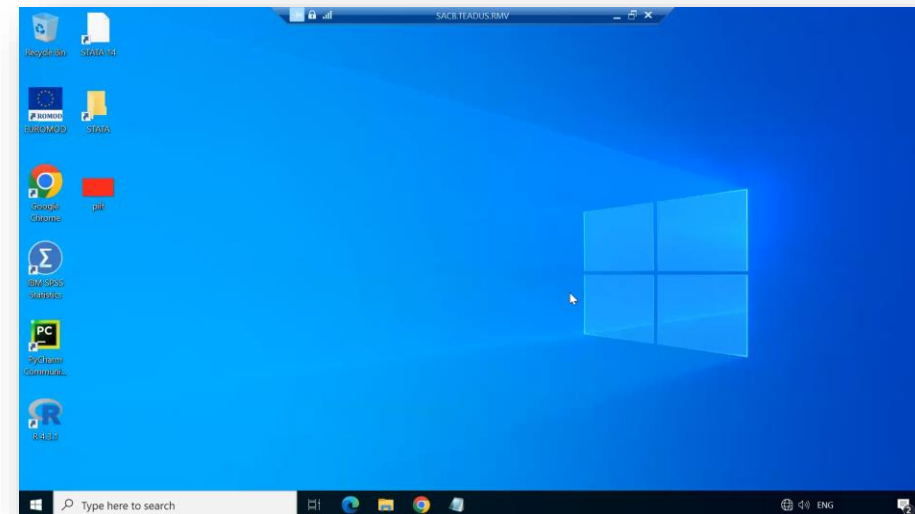
Saada

Andme jagamisteenuse protsess

Turvaline andmeanalüüsikeskkond – TÄNA

- Windowsi virtuaalmasinatel põhinev analüüsikeskkond/kaugtöölaud (Remote Desktop Connection (RDP)):
 - Turvaline autentimine ID-kaardiga või e-residendi digi-ID'ga
 - VPN ühenduse kohustus
 - Eelduseks koostöö- ja konfidentsiaalsuslepingu sõlmimine Statistikaametiga
- Analüüsikeskkonnas saab kasutada kõiki levinud analüüsitarkvarasid (R, SPSS, STATA, Python, jt)

ERIKA jätkuarenduste (kuni märts 2026)

Andmekataloog

- Otsingu arendused, sh otsinguvõimaluste parendamine

Tellimismooduli arendused (menetluskeskkond)

- tellimuste haldamine muutub kliendile paindlikumaks

ERIKA kasutamist toetava ja juhendava abimaterjali loomine, sh avalehe loomine

Analüüsikeskkonna kasutajaliidese edasiarendused; Turvalise analüüsikeskkonna (TEKE) arendused (sh analüüsikeskkonna tehnoloogia ja arhitektuur), tuginedes analüüsitulemustele;

- RMITiga koos TEKE uuendamine, võimalik DataKapsli näitel keskkonna loomine. Vajalik EHDSi nõuetele vastavus.

Metaandmete mudeli arendused standardile vastavuse tagamiseks

Võimaluse loomine, et saaks otsingut laiendada teistesse andmekataloogidesse, sh ATVga liidestamine, TEHIKU metaandete süsteemiga võimalik liidestus (Accurity)

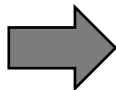
Andmete tellimise ja väljastamise protsessi kinnituste töövoogude analüüsitulemustest lähtuvad arendused, kus need on otstarbekad

Andmehalduse koordineerimine riigis

- Andmepoliitika kujundamine ja koordineerimine on al 2025. aastast justiits-ja digiministeeriumi ülesanne (enne seda MKM)
- Andmehalduse koordineerimine riigis alates 2019.aastast statistikaameti ülesanne (RStS § 9)
- Lisaks SA-le, mis sisuline andmehalduse kompetentsikeskus veel RIA (pakub vajalikku digiinfrastruktuuri) ja AKI (andmekaitse)
- Olulisemad valdkondlikud dokumendid – Andmete ja tehisintellekti valge raamat 2024-2030; „Eesti digiühiskond 2030“
- Andmete tegevuskava 2024-2025
- Tehisintellekti tegevuskava 2024-2026

Andmehaldus hõlmab nii governance kui ka management vaadet

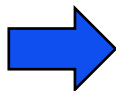
ÜLERIIGILINE JA
KOORDINEERIMISE VAADE

KESKSED
LAHENDUSED JA
TEENUSED
(kesksed kohad)
(pakutavad vahendid)

- andmete teabevärv
- avaandmed
- põhiaandmed
- taaskasutamine
- keelekorpused ja genAI

ASUTUSE VAADE

ASUTUSE
LAHENDUSED JA
TEENUSED
(AH töövahendid)

- kataloog ja ülevaade
- kirjeldus ja semantika
- andmekvaliteet
- elukäiguhaldus

Asutuse vaate kõrval
on osal juhtudel vaja
saada aru toimimisest
andmekogu tasemel

MUUD KOORDINEERIMISED

- isikuandmete kaitse
- küberturvalisus
- riigi IT arhitektuur
- tehnilised jm teenused

MUUD

- andmeanalüütika
- andmelaod ja taaskasutamine

Andmepõhine riik

Kujundada Eestist läbi andmete väärimise ja targa kasutamise juhtiva andmemajanduse ja avaliku halduse kvaliteediga riik maailmas

Inimeste heaolu

Avaliku halduse
kvaliteet

Ettevõtete tootlikkus

Andmepõhine riigikorraldus ja majandus

Eesti riigikorraldus ja majandus on oma toimimises andmepõhine ja tagatud on selle kestlik areng — Eesti on maailma suurima andmemajanduse osakaaluga riik

Krativäeline riik ja ühiskond

Nii erasektor kui ka riigikorraldus on tehisintellekti poolt rikastatud — Eesti on juhtiv tehisintellekti rakendaja maailmas

Usaldusväärsus ja inimkeskne tehisintellekt ning andmekorraldus

Andmekorraldus ja tehisintellekti kasutamine riigis on inimkeskne ja usaldusväärne - sh personaalse riigi lahendused on turvalised, tagavad inimeste õiguste kaitse ning säilib usaldus Eesti digiriigi suhtes

Andmete tegevuskava
2024-2025

Tehisintellekti tegevuskava
2024-2026

Statistikaameti majavälise andmehaldusega seotud tegevused

- Majaväline andmehaldus – rahastatud aastase lepinguga (iga aasta uus leping) SA-JUM (MKM) vahel; JUM/DIGI haldab RRF (Euroopa taasterahastu) fondi ja andmehalduse arendamist rahastatakse sellest kuni 2026. aasta aprillini. Pärast seda rahastus lahtine.
- SA andmehalduse tiim – loodud 2019, puudub baasrahastus
- (~15 inimest; nendest 9 RRF rahastusel, tegelevad majavälise andmehaldusega; 2 inimest klassifikaatorite süsteemi juhtimisega; ülejäänud majasisese andmehalduse ja teiste projektidega)

SA ülesanded

- Riigiasutuste nõustamine ja toetamine andmehalduse korraldamisel; (põhi)andmete kirjeldamisel (oleme väljatöötanud teenuste paketid);
- Andmehaldusega seotud juhiste väljatöötamine ja uuendamine;
- Andmekirjeldusstandardi väljatöötamine ja uuendamine;
- Andmekirjelduse töövahendi (RIHAKE) juurutamine ja arendamisesse panustamine koostöös RIA-ga
- Andmete valdkonna tööühmades osalemine;
- Seadusloomesse panustamine
- Koolituste tegemine (digiriigi akadeemia)
- Andmehalduse erialane sõnavara kokkuleppimine (eesti ja inglise keeles) ja avaldamine
- Andmete valdkonna hetkeseisu ülevaate koostamine (küsitlus koos JDM-iga)
- Andmekirjelduse automatiseerimislahenduste leidmisel panustamine
- Valdkonna ametite kompetentsimudeli loomine koos JDMiga
- Andmete taaskasutustingimuste loomine ja asutuste nõustamine nende ellurakendamisel
- Andmete peegeldamine andmete teabevärvasse
- Andmete taaskasutuskeskkonna loomine (ERIKA) nii teadlastele kui ka poliitikakujundajatele jt.
- Riigi andmete automaatseks taaskasutuseks vajalike tingimuste, sh õigusliku raamistiku, määratlemine koos JDMiga
- jne

Statistikaameti majasisese andmehaldusega seotud tegevused

- Uue metasüsteemi kasutuselevõtt (Colectica töövahend ja uus andmemudel ning protsessi kohendamine)
- Andmekataloogi loomine kõikidest SA andmetest
- Andmehaldusega seotud rollide ja kompetentside määratlemine
- Majasiseste kasutajate koolitamine ja nõustamine
- Keskse taksonoomiate haldusvahendi kasutuselevõtt ja asutuste nõustamine (APA projekt)

Peamised väljakutsed

- Ootused vs reaalsus
- Andmepoliitika põhimõtted
- Andmet(taas)kasutus vs andmekaitse
- Rahastus on ajutine ja projektipõhine

Probleem

Avaliku ja erasektori vaheliseks andmete jagamiseks on selgelt puudus turvalistest lahendustest.

Peamine eesmärk on pakkuda lõppkasutajatele andmeteenuseid tõhusalt, turvaliselt ja läbipaistvalt.

Eesmärk

- Võimaldada andmete jagamist ja seeläbi vähendada kogutavate andmete hulka.
- Kasutada turvalisi ja uuenduslikke lahendusi, näiteks privaatsuse parandamise tehnoloogiaid (PET).
- Toetada uute avaliku ja erasektori teenuste loomist uute andmeallikate abil ja tagada andmete kvaliteet.

Innovatsioon

Privaatsuse suurendamise tehnoloogiate kasutamine on uus lähenemisviis, mida enamik statistikaasutusi pole veel katsetanud.

Piloot ja projektipartnerid

- **Liikuvus- ja rahvastikuandmete ristikasutamise pilootprojekt liikuvus- ja transpordinõudluse analüüsimiseks ning kavandatud transpordimeetmete tõhususe hindamiseks.**

- Juhtpartner: Statistikaamet
- Piloot: Transpordiamet
- Mobiilandmed: Telekommunikatsiooni andmete pakkuja(d)
- Ministeeriumid: Justiitsministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
- Andmekaitseinspeksioon

Eelarve ja ajakava

1,1 M EUR

20 kuud

Täna!

Liina Osila
Liina.osila@stat.ee

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

**EESTI
STATISTIKA**

PP3. Ülevaade halduskoormuse vähendamisest Statistikaametis.

Ülevaade halduskoormuse vähendamisest Statistikaametis

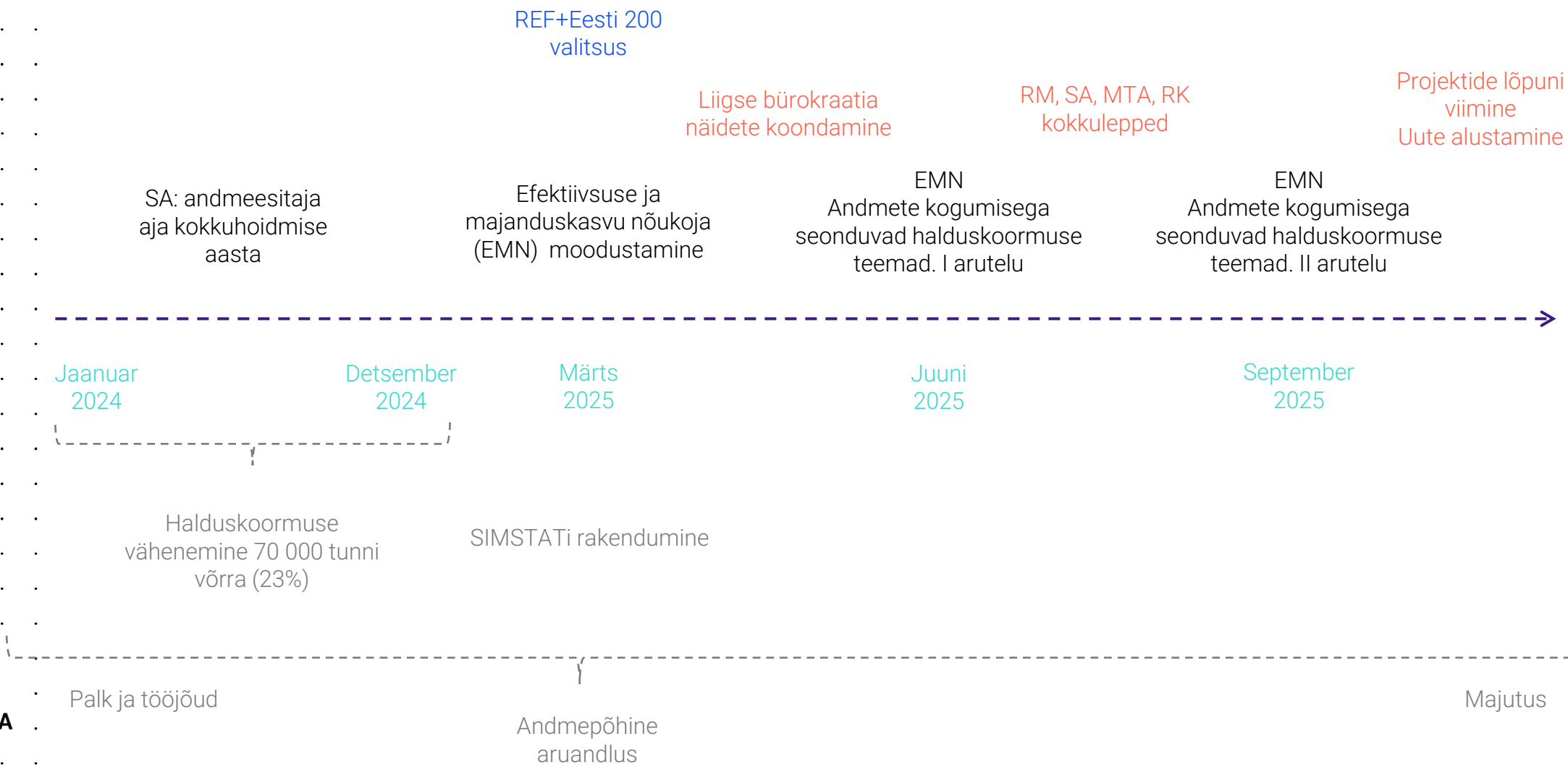
Statistikanõukogu
16. oktoober 2025

Kaido Paabus
Peadirektori asetäitja andmeteenuste alal

Esitluse struktuur

- Halduskoormuse vähendamise tegevuste ajajoon
- Ettevõtjate ettepanekud halduskoormuse vähendamiseks
- Efektiivsuse ja majanduskasvu nõukojaga kokkulepitud tegevused
- Halduskoormuse vähendamisest SA vaatest

Halduskoormuse teema ajajoon (alates 2024. aastast)

Ettevõtjate ettepanekud

Ettevõtjate ettepanekud - üldist laadi

- Protsessi digitaliseerimine ja ühtsesse infosüsteemi viimine
- Küsimustike eeltäitmine
- Andmevajaduste inventuur - kas kõik kogutav on vajalik?
- Andmepõhise aruandluse (APA) projekti töö tulemuste kasutusse rakendamine
- Andmekogumisega seonduva dubleerimise lõpetamine, andmejagamine asutuste vahel
- Konfidentsiaalsuskohustuse kaotamine, mikroandmete kasutusse andmine
- Andmekogumisega seonduvate tähtaegade ühtlustamine asutuste vahel
- Ebaselge kasu statistikast ettevõtjatele

Ettevõtjate ettepanekud - detailsed

Ettepanek	Esitaja	Staatus
Väliskaubandus: Teenuste väliskaubanduse - dubleerimine	ETKL	?
Väliskaubandus: Kauba lähetamine - dubleerimine	ETKL	?
Väliskaubandus - dubleerimine	ETKL	?
Palk ja tööjõud - dubleerimine	ETKL	APA, TÖR?, ...
Tööandja kulutused töötajatele - dubleerimine	ETKL	APA, TÖR?, ...
Raudteetransport - kaotada perioodilise kordusesitamise nõue	Logistika ja Sadamate Liit	Töös
Andmevahetus saldoandmikega	Turismisektor; AS Tallinna Lennujaam	Töös
EMTAK koodi 90311 alla luua alamkood	Turismisektor	Ei vähenda halduskoormust
CSRD - aruandluse dubleerimise vältimine	Eesti Tööandjate Keskliit	RM
EKOMAR 5 aasta tagant	ETKL	APA, pangaandmed?
Majandustegevuse aruanne - dubleerimine	ETKL	APA, pangaandmed?
EMTAK koodi uuendamine- "jaemüük posti või internetiteel"	Eesti e-kaubanduse Liit	Läbirääkimisel
Tarbitud kütus ja energia – võtta muud andmeallikad	ETKL	Töös
Teadus-arendustegevuse aruanne - lihtsustamine	ETKL	Töös

Kokkulepe efektiivuse ja majanduskasvu nõukojaga

Efektiivsuse ja majanduskasvu nõukoda: 5 kiiret võitu SA vaatest

Ettepanekud ja lahendused 1/3

- 1) **Ettepanek:** Sarnase info korduva küsimise vähendamine, üks andmevärv, kuhu andmeid sisestatakse ühe korra
Tegevus: Maaelu Teadmuskeskus (METK) saab ettevõtete nõusolekute saamisel ära kasutada põllumajandusettevõtete poolt kord juba riigile esitatud andmed
Valmimise aeg: Kuni aasta
Seotud asutused: STAT (Statistikaamet) ja METK
Mõju ettevõtjale: Väheneb põllumajandusega seotud topelt andmete esitamise vajadus nii METKile kui STATle. Suurim on positiivne mõju põllumajanduse struktuuriuuringu puhul, kus kattuvaid andmeväljasid on kuni 124.
- 2) **Ettepanek:** Riiklikke registreid tuleks arendada põhimõttel, et andmed kogutakse üks kord, ühe kanali kaudu ning ühele riigiasutusele, kes tagab edasise andmevahetuse; rakendada ja jõustada põhimõtet, et ettevõtjad esitavad riigile andmed ainult ühe korra
Tegevus: Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet (PRIA) e-põlluraamatu andmete kasutamine taimekasvatustatistika tegemisel
Valmimise aeg: Mai, 2026
Seotud asutused: STAT, PRIA ja Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (RegPõm)
Mõju ettevõtjale: kuni 500 tundi, e-põlluraamatut täitvatele üksustele taimekasvatuse küsimustikku enam ei saadeta
- 3) **Ettepanek:** Sarnase info korduva küsimise vähendamine
Tegevus: Majutustegevuse küsimustike vähendamine
Valmimise aeg: Jaanuar, 2026
Seotud asutused: STAT ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM)
Mõju ettevõtjale: kuni 7 811 tundi, võimalus hotellidel esitada andmeid andmepõhise aruandluse (APA) kaudu, hetkel lahendus testimisel
- 4) **Ettepanek:** Digitaliseerida ning viia ühtsesse andmebaasi STAT poolt ettevõtetelt andmete kogumine ning hinnata kogutavate andmete eesmärgipärasust.
Tegevus: Palgalõhe arvutamise mudeli väljatöötamine
Valmimise aeg: Detsember, 2025 (ainult mudel, grandit tähtaeg)
Seotud asutused: STAT ja MKM
Mõju ettevõtjale: 2 250 tundi, edaspidi hakatakse harvemini andmeid esitama – lõplik lahendus sõltub valmivast mudelist
- 5) **Ettepanek:** Digitaliseerida ning viia ühtsesse andmebaasi STAT poolt ettevõtetelt andmete kogumine ning hinnata kogutavate andmete eesmärgipärasust.
Tegevus: Vabade ametikohade metoodika välja töötamine, kasutades eraandmeid portaalist (CVKeskus, CV Online, MeetFrank)
Valmimise aeg: Detsember, 2025 valmib analüüs, kas need andmed on kasutamiseks piisavad
Seotud asutused: STAT, MKM, Töötukassa ja eraettevõtted
Mõju ettevõtjale: Kuni 700 tundi – lõplik lahendus sõltub valmivast analüüsist

Efektiivsuse ja majanduskasvu nõukoda: MTA vastutada

Ettepanekud ja lahendused 2/3

- 6) **Ettepanek:** Töötada välja aruandluse ühtne korraldus STAT, Eesti Panga, Finantsinspektsiooni ning MTA vahel
Tegevus: APA arendused - uus KMD, TÖR, TSD*
Valmimise aeg: Juuli, 2026 (TSD; TÖR); jaanuar 2027 (KMD)
Seotud asutused: MTA, STA
Mõju: kaob vajadus MTA e-teenuste keskkonnas täita vormipõhiseid TSD, KMD ja TÖR kandeid. Andmed tulevad otse raamatupidamistarkvarast üle masin-masin liidese MTA infosüsteemidesse. Aastaks 2030 säästetakse **4 250 000** ettevõtjate töötundi, automaatne andmeedastus MTAlle on tõusnud vähemalt **75%ni**
- 7) **Ettepanek:** Kaotada korduvate andmete esitamise kohustus STAT-le, Eesti Pangale, Finantsinspektsioonile, MTA-le
Tegevus: APA arendused - uus KMD, TÖR, TSD
Valmimise aeg: vt. ettepanekut 6
Seotud asutused: vt. ettepanekut 6
Mõju: vt. ettepanekut 6
- 8) **Ettepanek:** Vähendada ettevõtetele majandustegevuse aruandluse koormust, kasutades olemasolevaid andmeid MTAst ning aastaaruannetest.
Tegevus: APA arendused - uus KMD, TÖR, TSD
Valmimise aeg: vt. ettepanekut 6
Seotud asutused: vt. ettepanekut 6
Mõju: vt. ettepanekut 6
- 9) **Ettepanek:** Võimaldada TÖRs sisestada järjestikuseid puudumisi etteulatult, märkides iga kande juurde selle kehtivuse alguskuupäeva, isegi kui eelmine puudumine ei ole veel lõppenud.
Tegevus: APA arendused – uus TÖR
Valmimise aeg: vt. ettepanekut 6
Seotud asutused: MTA
Mõju: Tekib võimalus töötamiskande algus- ja lõpukuupäevi hallata
- 10) **Ettepanek:** Tagada, et e-arvete kohustuslikuks muutumine käibemaksukohustuslaste vahel ei tooks ettevõtjatele kaasa täiendavaid kulusid ega halduskoormust.
Tegevus: APA arendus - uus KMD
Valmimise aeg: vt. ettepanekut 6
Seotud asutused: MTA
Mõju: Raamatupidamistarkvarades on täna reeglina e-arve väljastamise ja vastuvõtmise võimekus olemas. MTA loob võimekuse e-arvete pealt saadetud infot automaatselt vastu võtta ja kasutada.

Efektiivsuse ja majanduskasvu nõukoda: MTA+SA vastutada

Ettepanekud ja lahendused 3/3

- 11) **Ettepanek:** Lõpetada kaupade kaalu ja väärtuse küsimine STAT väliskaubandusaruandes, kui andmed on juba olemas MTA impordi vormistuse kaudu.
Tegevus: analüüsi planeerimine erinevate lahenduste hindamiseks, sh ettevõtjate kaasamine
Valmimise aeg: 2026 I kv analüüs ettevõtjale parima lahenduse välja selgitamiseks
Seotud asutused: STAT (analüüsi tellija), MTA (analüüsi panustaja)
Mõju: sõltub lõplikust lahendusest suurima mõjuga oleks andmepõhise aruandluse lahendus, mis lubaks väliskaubandusega seotud andmeid esitada otse ettevõtjate tarkvaralahendustest.
- 12) **Ettepanek:** Lõpetada kauba lähetamise andmete dubleerimine Intrastati aruandes, kasutades juba MTA andmeid.
Tegevus: analüüsi planeerimine erinevate lahenduste hindamiseks, sh ettevõtjate kaasamine
Valmimise aeg: 2026 I pa analüüs ettevõtjale parima lahenduse välja selgitamiseks
Seotud asutused: MTA, STAT
Mõju: vt punkt 11

- 13) **Ettepanek:** Ühendada tollideklaratsiooni ja SADHES-süsteemid, et vältida vajadus topelt dokumentide koostamiseks laeva baaride varustamisel.
Tegevus: arendused MTA süsteemides, õigusaktide muudatused
Valmimise aeg: ajakava pole kinnitatud, rahastus täna puudub
Seotud asutused: MTA
Mõju: A saateleht kaob ära
- 14) **Ettepanek:** Võimaldada nii TSD kui ka KMD esitada 20. kuupäeval
Tegevus: tehniline võimekus tekib uue TSD ja uue KMD süsteemide arendusega
Valmimise aeg: tehniline juuli, 2026 (TSD; TÖR); jaanuar 2027 (KMD)
Seotud asutused: MTA
Mõju: Tekib tehniline valmidus andmete paindlikuks ja jooksvaks vastuvõtmiseks, aga deklaratsioonikohustuse täitmise kuupäeva muutmine nõuab suuremat ühiskondlikku arutelu ja poliitilist otsust. Deklaratsioonikohustuse täitmise kuupäeva muutmine 20nda peale nõuab suuremat ühiskondlikku arutelu ja poliitilist otsust: nii riigi (riigieelarvesse laekuks tööjõumakse keskmiselt kümme päeva hiljem) kui ettevõtjate vaates rahavoogude muutus. Hetkel ka suured mahud, mis kurnab servereid.

Halduskoormuse vähendamine SA vaatest

Kuidas me vähendame halduskoormust?

Üldine vaade

1. Iga-aastane väljundnäitajate inventuur koostöös RM-iga
2. Andmepõhine aruandlus (APA) – ühtsete taksonoomiate loomine
3. Uus andmekogumisrakendus (praegu: eSTAT) – küsimustike analüüs üleviimisel
4. Andmehalduse korrastamine (RRF rahastus)
5. Üksikute küsimustike ülevaatamine:
 - Nt SIMSTAT
 - Valimite vähendamine
 - Uute andmeallikate otsimine (admin- ja eraandmed, veebikammimine jne)
 - Mudeldamine
 - ...

Kuidas me vähendame halduskoormust?

Projektide tasand

Majanduskasvu ja efektiivsuse nõukoja vaatest:

1. 500+ ettepanekut – seiramine [riigikantselei kodulehel](#)
2. 5 'kiiret võitu'
3. Väliskaubandusandmete kogumise konsolideerimine

SA vaatest:

1. 13 halduskoormuse vähendamisega seonduvat projekti algatamisel või töös
2. Ideekorje täiendavate suurema mõjuga projektide algatamiseks APA rahastusest

Tänan!

Kaido Paabus

Peadirektori asetäitja andmeteenuste alal

kaido.paabus@stat.ee

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

PP4. Statistikanõukogu 2026. aasta tööplaani arutelu.

Meenutus II pa nõukogu korraliste koosolekute päevakord

5 (25). nõupidamine, neljapäev 11.12.25 kell 10.00 SA maja Tatari 51

- Riigirahanduse reservatsiooni retrospektiiv
- Põhinäitajate kvaliteedinäitajad, metoodika ja kvaliteedi seoste kirjeldamine
- Eraandmevaldajate andmete (nt pangakonto andmed) kasutamine riikliku statistika tegemise tõhustamiseks ja kvaliteedi parandamiseks
- Statistikanõukogu 2026. aasta tööplaani kinnitamine
- Muud küsimused.

Teemade ootenimekiri

- Programmivälised statistikatööd (nn tellimustööd ja muutuv rahastusega projektid)
- Tehisaru kasutamine statistika tegemisel
- Andmekaitse riikliku statistika tegemisel
- Kliima valdkond - keskkonna arvepidamine

Uued ettepanekud

- Andmehalduse kompetentsikeskuse loomine
- Üleminek teenuspõhisele juhtimisele Statistikaametis
- Arvamus Statistikaameti peadirektori kandidaatide osas
- Üleminek uuele rahvamajanduse arepidamise süsteemile SNA25
- Halduskoormuse vähendamine statistika tootmisel

2026 a nõukogu koosolekute päevakorra ettepanekud

1 (26). nõupidamine, (jaan lõpp – veeb. algus)

- Ülevaade Eesti Panga 2024. aasta tegevuskava täitmisest ja 2025. aasta statistika tegemise arenduskavast
- Ülevaade SA 2025. a töö tulemustest ja arendustest
- Muud küsimused

2 (27). nõupidamine, (märts-aprill)

- Statistikaameti 2025. aastaaruanne* (peab olema esitatud 31.03.2026)
- Statistikanõukogu 2025. aasta aruanne* (peab olema kinnitatud 04/2026)
- Muud küsimused

2026 a nõukogu koosolekute päevakorra ettepanekud

3 (28). nõupidamine, (mai/juuni)

- Ülevaade 2027.-2031. a statistikatööde loetelust, sellele nõukogu arvamuse koostamine*
- Ülevaade RES 2027-2031 protsessi tulemustest ja 2027 a. eelarve protsessist
- Ettepanekud 2026. teise poolaasta Statistikanõukogu tööplaani muutmiseks
- Muud küsimused

4 (29). nõupidamine, (septembri lõpp – oktoober)

- Nõukogu arvamuse kinnitamine statistikaprogrammile*
- Statistikanõukogu 2026. aasta tööplaani arutelu
- Muud küsimused.

2026 a nõukogu koosolekute päevakorra ettepanekud

5 (30). nõupidamine, (detsember)

- Statistikanõukogu 2026. aasta tööplaani kinnitamine
- Eesti Panga 2026.-2029. aasta statistikatööde loetelu kinnitamine
- Muud küsimused

Täna!

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

EESTI
STATISTIKA

PP5. Muud küsimused

Täname!

EESTI STATISTIKA

www.stat.ee

Tatari 51, 10134 Tallinn

EESTI
STATISTIKA